

ОТГОВОР на Министерството на вътрешните работи

по доклада „Цената на правосъдието в България 2009 - 2010 г.“
на Институт „Отворено общество“

В приетите от Съвета за административна реформа цели за периода 2009 - 2013 г. е заложено оптимизиране и повишаване на ефективността на държавните институции.

Министерството на вътрешните работи е сред най-големите системи в публичния сектор на България. Мисията на МВР в обществото е свързана със защита на националната сигурност, противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, защита правата и свободите на гражданите, охрана и контрол на границите, пожарна безопасност и защита на населението, предоставяне на административни услуги на гражданите, телефона за спешни повиквания 112.

Предвид съществуващите рискове и заплахи, както и икономическото състояние на страната непрекъснато се анализира управленският модел, ефективността на структурите и натовареността на служителите. Целта е да се гарантира адекватна на изискванията на обществото ефективност и бързина в работата на институцията.

Разходи за полицейски услуги като дял от общите бюджетни разходи и брой полицейски служители

1. Административна реформа. Човешки и финансови ресурси

1.1. Човешки ресурси

Броят на служителите на МВР се определя от мисията, която министерството изпълнява в обществото. Заделените обществени ресурси за изпълнение на дейностите са в рамките на държавния бюджет. Приоритетите на обществото към момента са свързани преди всичко със социалната стабилност и вътрешната сигурност.

В това отношение министерството следва да разполага с рационален ресурс, за да се противопостави на организираната и конвенционалната престъпност, охраната и контрола на държавната граница, пожарната безопасност и защитата на населението.

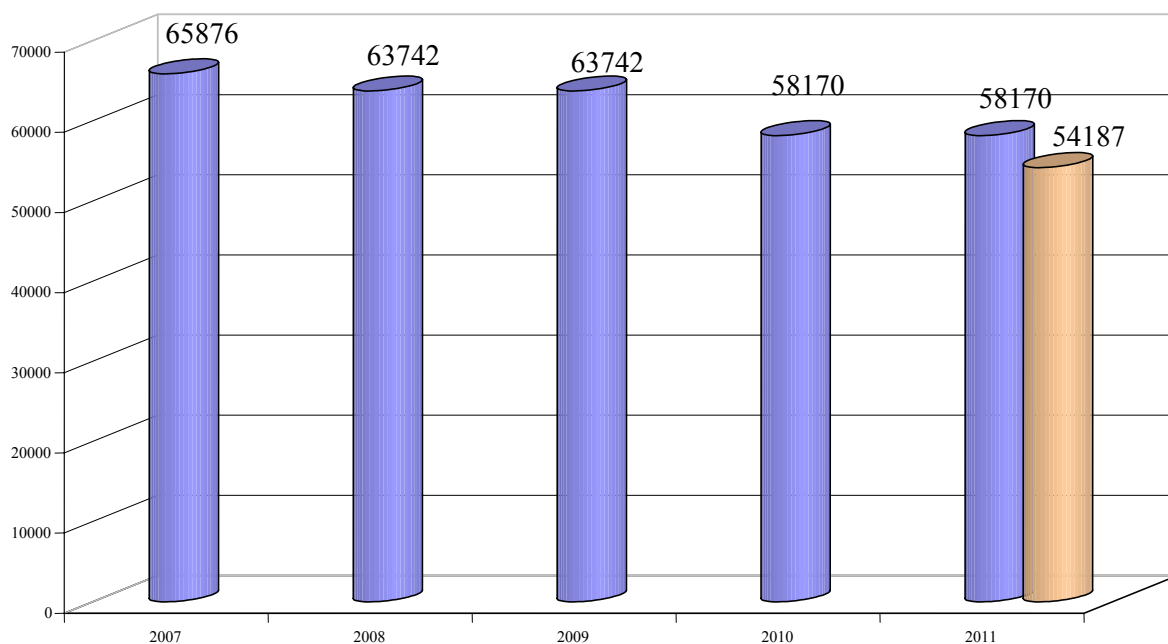
В резултат от проведената през 2010 г. административна реформа и предприетите мерки за оптимизиране дейността на министерството чувствително е намален броят на служителите спрямо 2007, 2008 и 2009 г. В края на 2009 г. в състава на МВР се включват от закритото Министерство на извънредните ситуации структурите „Гражданска защита“ и Национална система 112, от закритото Министерство на държавната администрация и административната

реформа - Специалната куриерска служба, а от състава на Министерския съвет - Дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз” (АФКОС). Или общо в състава на МВР допълнително се включват 2412 служители от посочените структури, като това е за сметка на щата на МВР и не са осигурени допълнителни бюджетни средства.

Към 2007 г. числеността на МВР по щат е 65 876. През 2008 г. и 2009 г. е 63 742, като намалението е следствие от извеждане от структурата на МВР на Национална служба „Сигурност” и дирекция „Защита на средствата за връзка”.

Настоящото ръководство предприема съществени стъпки за административна реформа и оптимизиране на дейността на МВР. През януари 2010 г. с промените в ППЗМВР общата щатна численост на МВР е редуцирана с 2572 щатни бройки и става 61 170 щатни бройки. През май 2010 г. е извършено 5% съкращение на числеността на структурите на МВР, като с ПМС № 97 от 20.05.2010 г. общата численост е намалена с 3000 щатни бройки и понастоящем е 58 170 щатни бройки. От тях, към първото тримесечие на 2011 г., действително заети са **54 187**, което на практика е ефективно намаляване със 7%.

Численост на МВР за 2007 г., 2008 г., 2009 г., 2010 г. и 2011 г.

Общата численост на МВР по щат към момента е 58 170. Служителите с полицейски правомощия по щат са 36 964, като от тях са действително заети 89%, или **32 851**. При това относителният дял на персонала с полицейски правомощия е 64%. Персоналът, ангажиран с дейностите по пожарна безопасност и защита на населението, е 15%. Извън тези дейности със ЗМВР се възлагат и други функции на министерството, за които персонала е 3% (ДМОС, ДСКС, ДБДС, ДНС112 и

АФКОС). За подпомагане на основните дейности на министерството, както и за подпомагане на дейността на други институции е предвиден 5,5% персонал (ДКИС, ДИА, АМВР, научноизследователските и научно-приложните институти).

След преброяването на населението в България през 2011 г. на 100 000 души население се падат по щат 399 полицаи, а по действително заетия щат - 354, като съгласно данните от направеното изследване, по този показател сме съпоставими с Белгия.

Брой полицейски служители на 100 000 души население

Кипър	662,59
Испания	488,97
Португалия	485,39
Малта	455,50
Гърция	451,12
Италия	441,49
Чехия	402,36
Словения	382,76
Латвия	371,91
Франция	365,62
България	354,00
Белгия	354,12
Унгария	335,94
Литва	328,91
Ирландия	323,84
Австрия	318,64
Люксембург	315,10
Германия	301,97
Полша	263,92
Словакия	259,76
Естония	240,07
Румъния	234,15
Лихтенщайн	233,22
Великобритания	227,66
Холандия	215,11
Швейцария	211,97
Исландия	202,27
Швеция	197,93
Дания	194,92
Норвегия	156,38
Финландия	153,78

Доставянето на необходимото ниво на сигурност в малките населени места е свързано с осигуряване на увеличен полицейски състав в териториалните

структури на министерството. Небалансираното редуциране на числения състав на основните структури на министерството може да доведе до намаляване ефективността при изпълнение на функциите на МВР, произтичащи от Закона за министерството на вътрешните работи.

В анализа на „Отворено общество” данните за числеността на полицейските служители на 100 000 души население, сравнени с други европейски държави, са обработени само математически. Не са отчетени съществените разлики в структурата и организацията на полицейските служби на съответните държави и териториалните особености при доставяне на услугата „Сигурност”. Също така не са отчетени и инфраструктурните особености на Република България, свързани с наличието на малки населени места, отдалечени на големи разстояния от областни и общински центрове, до които достъпа на полиция е затруднен.

Не са отчетени и инфраструктурните особености на България. В малки населени места, отдалечени на големи разстояния, има недостиг или липсват полицаи.

От друга страна, обществото е изключително чувствително по отношение на полицейското присъствие във всяко населено място. В МВР периодично постъпват искания от граждански инициативи и местна власт за откриване на полицейски структури и увеличаване на полицейското присъствие в малките населени места. Закриването на участъци и районни управления „Полиция” или дори намаляването на броя на полицейските служители предизвиква широк негативен отзвук сред граждани, местна власт, народни представители и обществени организации, тъй като не отговаря на техните очаквания и съществуващите обективни необходиминости.

1.2. Програмно бюджетиране на полицейската дейност

При анализ на дейността на полицията би следвало да се имат предвид само разходите, които са разпределени по политика „Опазване на обществения ред и противодействие на престъпността”, а не целият бюджет на министерството, както и да се сравняват и добавят бюджетите на НРС, НСО и ДАНС.

По тази политика разходите са на МВР 715 млн. лв., които са 71% от бюджета на МВР, а спрямо БВП на страната за 2008 г. е 1,06%. Съгласно направеното изследване по този показател страната ни е съпоставима със страни като Чешката република, Италия и Ирландия.

Бюджет на МВР спрямо БВП на страната за 2008 г.

Кипър	1.6
Великобритания	1.4
Испания	1.3
Латвия	1.3
Естония	1.2
Унгария	1.2
Португалия	1.2
Чешка република	1.1
Ирландия	1.1
Италия	1.1
България	1.06
Малта	0.9
Полша	0.9
Гърция	0.8
Литва	0.8
Австрия	0.8
Германия	0.7
Словения	0.7
Швеция	0.6
Дания	0.6
Финландия	0.5
Люксембург	0.5

По индикативни разчети на база финансови средства по политика „Опазване на обществения ред и противодействие на престъпността” и брой полицейски служители издръжката на един полицай в България е приблизително 10 000 евро. За сравнение средно издръжката на полицай в страните от ЕС е не по-малко от 20 000 евро. Като се има предвид, че глобалните и регионалните рискове за сигурността са еднакви за всички страни - членки на ЕС, следва, че цената за доставяне на услугата сигурност за отделните държави е почти еднаква. При това предвид абсолютния размер на бюджета на България, българската полиция доставя услугата на два пъти по-ниска цена от почти всички държави в ЕС.

Аналогична е ситуацията и по отношение разходите за полиция като дял от общите бюджетни разходи, където само за полиция разходите за периода са 2,93%, които са съизмерими с тези на Великобритания и Естония. Това също променя мястото в класацията.

Разходи за полиция като дял от brutния вътрешен продукт на страната за 2008 г.

Кипър	3.8%
Латвия	3.2%
Испания	3.2%
Естония	3.0%
Великобритания	2.9%
България	2.93%
Португалия	2.7%
Чешка република	2.5%
Ирландия	2.5%
Унгария	2.5%
Италия	2.3%
Литва	2.2%
Малта	2.1%
Полша	2.0%
Германия	1.7%
Гърция	1.6%
Австрия	1.6%
Словения	1.6%
Люксембург	1.3%
Швеция	1.2%
Финландия	1.1%
Дания	1.1%

Разходи за полиция като дял от общите бюджетни разходи за 2008 г.

Особеност в бюджета на МВР е обстоятелството, че в структурата на ведомството, освен т. нар. чисто полицейски органи - Главните дирекции „Борба с организираната престъпност”, „Охранителна полиция”, „Криминална полиция”, „Гранична полиция” и др., се включват и други структури - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”, дирекция „Български документи за самоличност”, Академията на МВР, Медицинският институт на МВР, дирекция „Национална система 112”, дирекция „Специална куриерска служба” и др. Всяка от тези структури има специфични задачи и дейности, изпълнението на които изисква осигуряване на материално-технически и финансови ресурси.

Анализът на утвърдените със Закона за държавния бюджет на Р България за периода 2006-2011 г. бюджети на МВР показва промяна в структурата на

бюджета на министерството, която е свързана с изменение на относителния дял на основните видове разходи за:

- заплати, осигурителни вноски и други възнаграждения и плащания;
- текуща издръжка;
- капиталови разходи.

За периода 2006-2011 г. относителният дял на средствата за заплати, осигурителни вноски и други възнаграждения и плащания спрямо общия бюджет се увеличава от 81,52% на 85,42%, за текуща издръжка се намалява от 15,77% на 11,57% и се запазва ниският дял на капиталовите разходи от 2,38% до 3,01%.

При направеното изследване са подчертани ниските нива на капиталови разходи, като са взети предвид само средствата, предоставяни на МВР за капиталови разходи утвърдени със Закона за държавния бюджет. Би следвало при анализа в това направление да се отчитат и средствата, усвоени по финансовите инструменти на ЕС. Тези средства по същество са преки капиталови разходи, насочени към техническото осигуряване на дейността на полицейските структури. За периода 2005-2007 г. по програма ФАР са усвоени 53 321 258 евро. За периода 2007-2010 г. по Инструмента Шенген са усвоени 128 326 395 евро, като от тях през 2009 г. са усвоени само 17 235 629 евро. По норвежката програма НЕРА през 2011 г. са усвоени 7 102 000 евро, и по различни програми - 530 000 евро за противодействие на престъпността. За периода 2005-2011 г. са усвоени общо 189 279 653 евро. От тях през 2010 и 2011 г. са усвоени значителната част от средствата в размер на 107 995 823 евро.

2. Доверие на обществото в полицията

Практиката показва, че е много трудно да се изведат вътрешни примери за добра или лоша полиция нито в исторически, нито в географски план. Причина за това е липсата на обективно известни показатели и периодични социологически изследвания за удовлетвореността на гражданите от различните аспекти на полицейската работа.

Последното представително социологическо проучване „Общественото мнение за полицията” е проведено през 2004 г. от Центъра за полицейски изследвания към Научноизследователския институт по криминалистика и криминология (НИКК) на МВР. Изследването е проведено на територията на цялата страна и в него участват 1029 граждани, като 41,8% от тях са заявили, че имат доверие, 28,6% не изпитват доверие, а 29,6% се колебаят или не могат да преценят. Работата на полицията в отделните региони се оценява по различен начин от жителите. Например в някои от градовете се наблюдава висок процент доверие - Кърджали - 74,3%, Ямбол - 64,7% , Видин - 63,2%, Перник - 60,0%, докато процентът е по-нисък в Благоевград - 28,9%, Пловдив - 28,1%, Търговище - 20,8% и Враца - 19,5%.

Социалният образ на полицията се формира под въздействието на различни фактори, като първостепенна роля сред тях играят средствата за масово

осведомяване и личните наблюдения на гражданите върху поведението и действията на полицейските служители.

Проведеното през март 2011 г. от Центъра за полицейски изследвания към НИКК социологическо изследване на тема „Общественото мнение за престъпността и полицията в Ловешка област” отчита 77,1% доверие в полицията. От общо 816 анкетирани само 8,9% са заявили, че нямат доверие, а 14% не могат да преценят.

Посочените данни могат да се използват за допълване на направеното от „Отворено общество” изследване.

3. Регистрирана престъпност

Изследването на „Отворено общество” обхваща периода 2009-2010 г. като са използвани преди всичко статистически данни на Евростат към 2008 г.

Отчитането на престъпленията от различен характер е проблем както за страната, така и за редица страни - членки на ЕС. Проблемът съществува и на ниво отчитане на престъпността в ЕС поради различните критерии и показатели за отчитане на престъпленията.

Предвид това през 2010 г. от МВР са предприети конкретни мерки за повишаване качеството на полицейската статистика.

Изготвена е Концепция за полицейската статистика в МВР и от началото на 2011 г. са утвърдени Инструкция за организацията на работата в МВР по заявителски материали от общ характер и Методически указания за събиране на данни и автоматизирана обработка на полицейската статистика във връзка с регистрирането на заявителски материали за извършени престъпления от общ характер. В Инструкцията и Методическите указания са включени нови показатели за полицейската статистика, съобразени с НК и НПК. По нов начин е дефинирано понятието „регистрирано престъпление”. Решаващ е критерият „установен извършител на престъпление”, който е обвързан с „привличане на обвиняем” при водене на досъдебното производство. Новост е задължението за въвеждане в полицейските регистри на информация от прокуратурата и съда.

През 2010 г. за прилагане на новите нормативни разпоредби е проведено специализирано обучение на служителите (обучени са общо 6534 служители) и програмно са осигурени съответните автоматизирани информационни фондове на министерството.

Противодействието на общата престъпност е изведено като приоритет в дейността на МВР. Резултатите от дейността имат непосредствено отношение и към икономиката на страната, респективно към социалната сигурност на всеки гражданин.

Постоянно се мултиплицират и развиват добрите практики по осигуряване сигурността на туристите през летния и зимния туристически сезон, което се оценява високо от посланиците на страните - членки на ЕС, в България и от

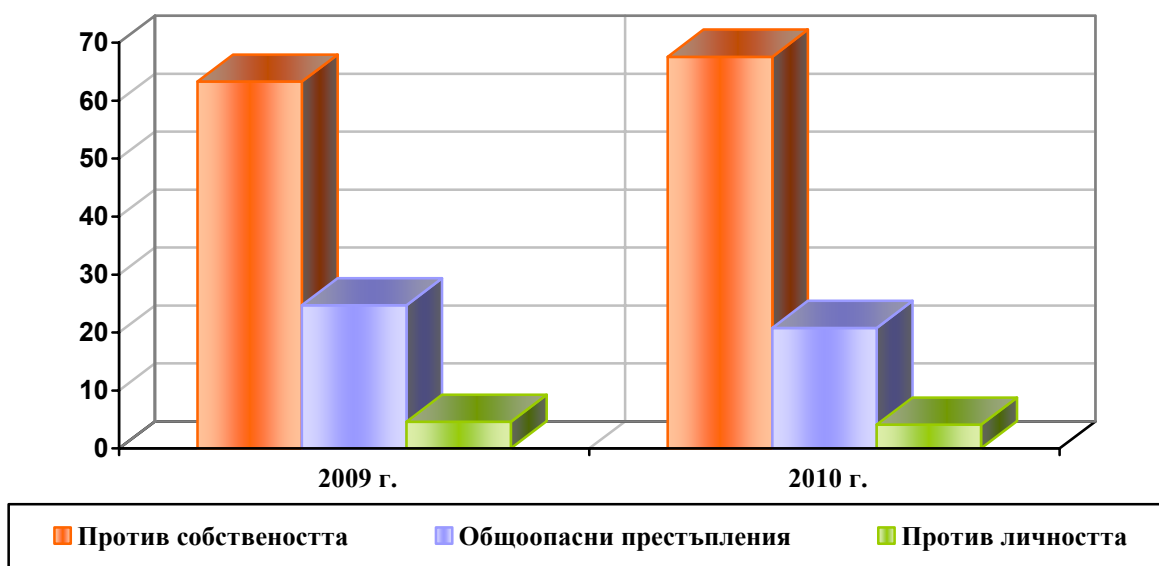
бизнеса. Като резултат се отчита близо 10% ръст на туристите, посетили страната през 2010 г., спрямо 2009 г.

В резултат на приложени нов подход за опазване на селскостопанската продукция и повишената ефективност при взаимодействието с местната власт, крупни собственици и арендатори на обработваеми земеделски земи значително намалят престъпните посегателства при и по повод прибирането на реколтата.

Оптимизирането на дейността по противодействие на конвенционалната престъпност доведе до намаляване на престъпленията против личността, убийствата и опитите за убийства, престъпленията против собствеността на гражданите, грабежите и посегателствата спрямо МПС.

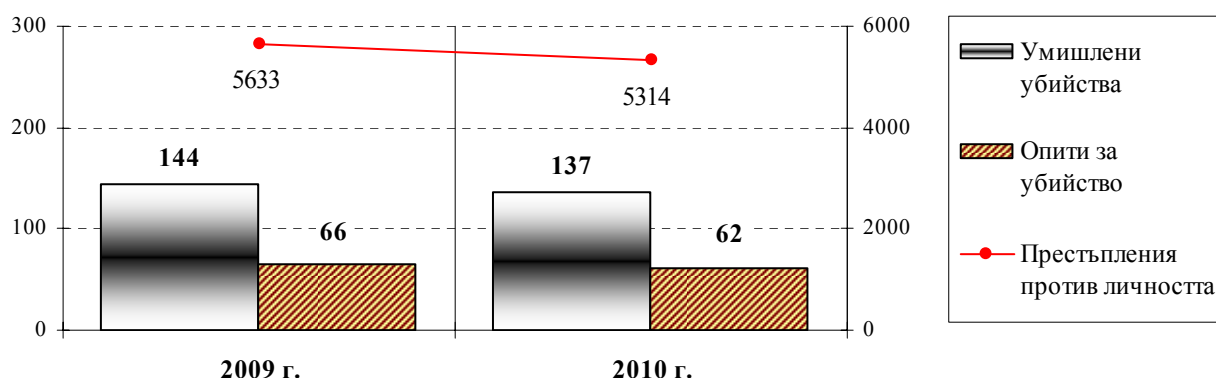
Регистрираните през 2010 г. престъпления (129 934) са с 5,5 на сто повече спрямо предходната година (123 196). В общата картина на престъпността доминират престъпленията против собствеността, които съставляват 67,7% от общия брой престъпления срещу личността и собствеността на гражданите. Второ място в структурата заемат общоопасните престъпления с относителен дял от 20,8 на сто. Относителният дял на престъпленията против личността е 4,1 на сто.

Структура на регистрираната престъпност

През 2010 г. при престъпленията против личността е регистриран спад от 5,7% в сравнение с 2009 г. През 2010 г. умишлените убийства са 137, а за предходната година - 144. От регистрираните умишлени убийства през 2010 г. са разкрити 88, или 64,2% от случаите. При опитите за убийство се констатира намаление от 6,1%. От регистрираните през 2010 г. 62 опита за убийство са разкрити 41, или 66,1%. През 2009 г. от 66 са разкрити 35, или 53%.

*Регистрирани престъпления против личността, умишлени убийства
и опити за убийство*

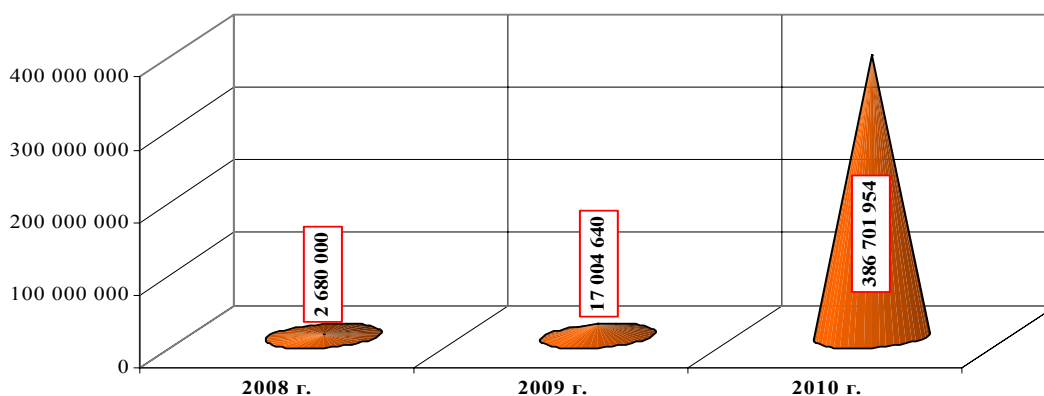
Общопасните престъпления бележат спад от 11,4% спрямо предходната година. Палежите са намалели с 18,9 на сто в сравнение с 2009 г., а посегателствата спрямо МПС - с 11,9%.

Увеличава се равнището при кражбите (със 17,3% спрямо 2009 г.), като увеличението при домовете кражби е с 11,0%. При грабежите се констатира увеличение от 3,9%. Посегателствата срещу собствеността бележат ръст и в страните от ЕС, като една от основните причини за това е задълбочилата се финансова и икономическа криза.

Утвърди се практиката за прилагане на системни действия за противодействие на престъпленията по линия на: акцизни стоки (цигари и алкохол без бандерол); стокови борси и тържища; усвояване на средства, предназначени за справяне с бедствия, аварии и кризи; разпространение на винетни стикери; съхранение, търговия и износ на зърно. Предвид голямата обществена значимост при противодействие на контрабандата МВР прилага последователни мерки за пресичане на контрабандата на цигари и алкохол.

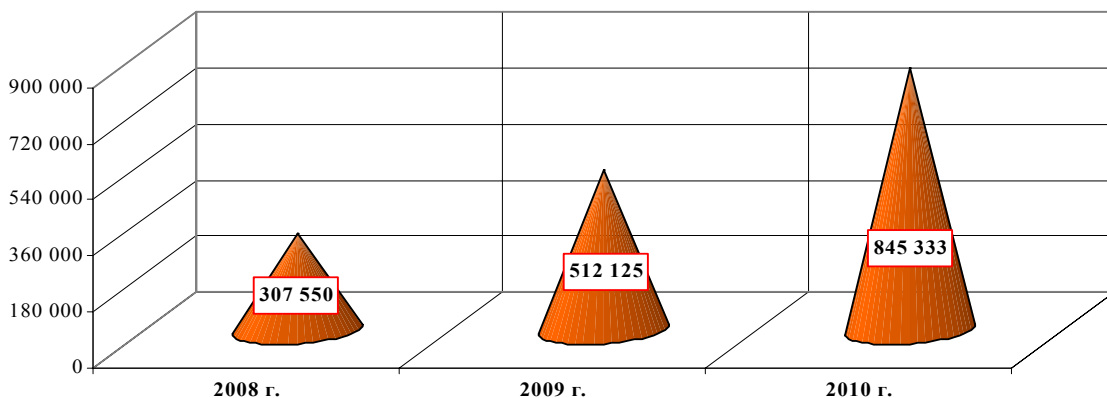
Налице е устойчива тенденция към увеличение на броя на иззетите количества контрабандни цигари. През 2010 г. са иззети 386 701 954 къса цигари спрямо 17 004 640 къса цигари през 2009 г. и 2 680 000 къса цигари за 2008 г.

Иззети количества цигари

През 2010 г. са иззети 845 333 л алкохол спрямо 512 125 л през 2009 г. и 307 550 л за 2008 г.

Иззети количества алкохол в литри

Общо предотвратените загуби от контрабандата на цигари и алкохол за **държавния бюджет са в размер на близо 65 милиона лева.**

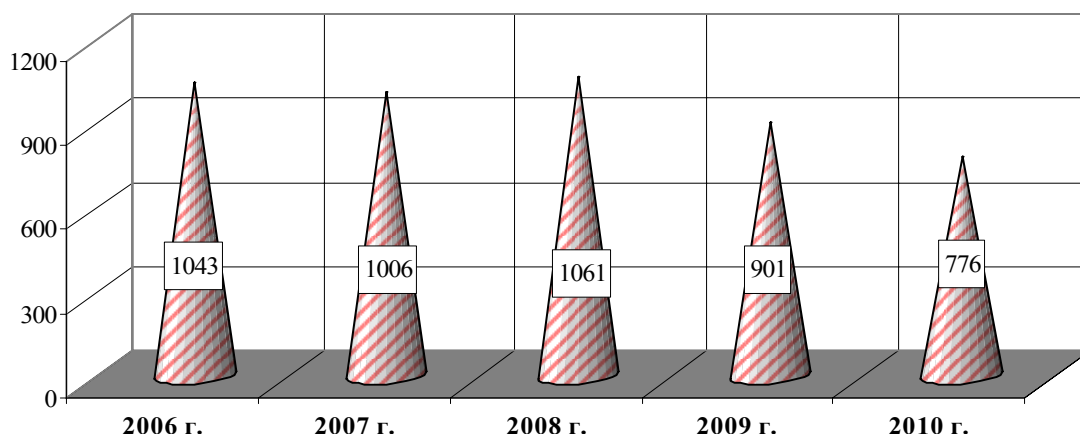
Като резултат от противодействието на икономическите престъпления се увеличават реалните приходи в бюджета на страната и се гарантира изпълнение на социалните функции на държавата. Само при значимите операции по противодействие на икономическата престъпност през 2010 г. и до юни 2011 г. е пресечена престъпна дейност, а предотвратените щети за **държавния бюджет са в размер на близо 600 милиона лева.**

4. Безопасност на движението по пътищата. Роля и място на Пътна полиция

В страната през 2010 г. са регистрирани 6 609 тежки ПТП, при които са загинали 776 и са ранени 8 078 граждани. В сравнение с 2009 г. тежките ПТП са намалели с 458 (-6,48%), загиналите са по-малко със 126 (-14 %), а ранените са намалели с 594 (-6,85 %). Броят на загиналите през 2010 г. е най-малък за периода от 1966 г. насам.

Посочената в изследването причина за намаляване на пътнотранспортните произшествия, свързана с обедняване на населението и повишаване цената на горивата, респективно намаляване броя на движещите се по пътищата МПС, е с много малка тежест като фактор. От по-съществено значение са предприетите мерки по привличане на широката общественост към целта за намаляване на пътнотранспортния травматизъм и законовите мерки за възпиране на нарушителите и повишената ефективност на контрола по пътната безопасност. Независимо от постигнатото сериозно намаление на жертвите, 102 загинали на 1 милион жители е висока аварийност в сравнение с много други страни от ЕС. Средният показател на смъртност през 2009 г. за страните от Европейския съюз е 70 загинали на 1 милион жители.

Загинали граждани при ПТП

Причините за голямата разлика в показателите за безопасността на движението в отделните европейски държави могат да се търсят в различията в поведението на участниците в движението, в безопасността на автомобилния парк и пътната инфраструктура, в качеството на оказваната долекарска и специализирана медицинска помощ.

Анализът на статистическите данни за 2010 г., свързани с причините за настъпване на пътнотранспортни произшествия, показва, че превишената и несъобразената скорост е с най-голям дял от катастрофите по вина на водачите. На следващите места са отнемане на предимство, неправилно изпреварване и навлизане в лентите за насрещно движение, употреба на алкохол и други упойващи вещества.

С измененията в Закона за движението по пътищата (ЗДвП) от началото на 2011 г. за нарушения, установени с автоматизирани технически средства, се издават електронни фишове на собствениците на МПС, с които е извършено нарушението. С ПМС № 172/20.06.2011 г. е създаден фонд под управлението на министъра на вътрешните работи, в който да постъпват средствата от наложените глоби с електронен фиш. Приоритетно средствата ще се инвестират за технически средства за автоматизиран контрол и документиране на нарушения на ЗДвП, които ще бъдат позиционирани по основните пътни артерии и места с концентрация на пътнотранспортни произшествия. По този начин ще се намалят значително субективните предпоставки за прилагане на корупционни практики от служители на Пътна полиция. С предприетите действия се увеличава дялът на капиталовите разходи в сектора по отношение на техническото осигуряване на дейността по пътния контрол.

5. Административни услуги

МВР предоставя 146 услуги по ЗДвП; Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия (ЗОБВВПИ); Закона за частната

охранителна дейност (ЗЧОД); Закона за българските лични документи (ЗБЛД); Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ); Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на МВР по Закона за държавните такси; Наредба № I-45/2000 г. за регистрацията, отчета, пускането в движение и спирането от движение на моторните превозни средства и на ремаркетата, теглени от тях, Наредба № I-157/2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина Наредба № I-13/2003г. за условията и реда за издаване на разрешение за провеждане на допълнително обучение на водачите на моторни превозни средства за частично възстановяване на отнети контролни точки; Наредба за реда за използване на документите от Националния архивен фонд и др.

- Издава български документи за самоличност. Налага и отменя принудителни административни мерки, свързани с изпълнение на ЗБЛД. Издава удостоверения, свързани с издаването и ползването на български документи за самоличност. (ДБДС)

- Издава разрешения за краткосрочно и продължително пребиваване на чужденци в Р България. Анулира визи или намалява срока за пребиваване на чужденци в страната. Издава удостоверителни документи, свързани с процедурата за издаване и отнемане на разрешение за пребиваване в страната. Приема декларации за изгубени национални документи на продължително и постоянно пребиваващи чужденци в Р България. Осъществява административно обслужване на гражданите на ЕС. Дава становища по молби за придобиване, възстановяване и освобождаване от българско гражданство. (Дирекция "Миграция")

- Издава лицензи за извършване на частна охранителна дейност. Съгласува разрешителни по Наредба № 11 за движение на извънгабаритни и тежки превозни средства. Издава разрешение за допълнително обучение на водачи на МПС с отнети контролни точки. Издава разрешения за производство, търговия, придобиване, съхранение, употреба, транзитен превоз, транспортиране, внос, износ, ремонтни дейности, бракуване, унищожаване и утилизация с общоопасни средства. (ГДОП)

- Приема устни запитвания и писмени заявления за достъп до обществена информация съгласно Наредба № Из-771/21.03.2011 г. Издава заверки на документи, издадени от структури на МВР съгласно заповед № Из-1503/08.06.2011 г. и Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа. (ГДКП)

- Съгласува инвестиционни проекти или отделни части от тях във връзка с одобряването им за издаване на разрешения за строежи съгласно изискванията на ЗУТ, издава сертификати и други документи, удостоверяващи съответствие на обектите и строежите с правилата и нормите за пожарна безопасност. Издава становища за допустимост на строителни продукти, предназначени за огнезащита, пожароизвестяване, пожарогасене, управление на огън и дим и предотвратяване на експлозии, за които нямат европейска техническа спецификация. Издава

протоколи от извършените изпитвания на строителните продукти в обхвата на получената акредитация. Издава протоколи за извършена проверка на състоянието на пожарната безопасност на земеделска техника за допускане до участие в жътвената кампания. (ГДПБЗН)

- Осигурява достъп на гражданите до службите за спешно реагиране чрез Национална система за спешни повиквания на единен европейски номер 112. Приема, обработва и регистрира спешни повиквания към ЕЕН 112 и обменя със службите за спешно реагиране. (ДНС112)

- Осигуряване прием на граждани, искания, жалби, сигнали и предложения. Извършва проверка и подготвя отговори по жалби сигнали и предложения на граждани. Предоставя достъп до обществена информация. (ДКИАД)

- Издава удостоверения и препис-извлечения по присъди, мотиви и обвинителни актове по наказателни дела, конфискация на имущество. Извършва проверка и заверка на документи несвързани с наказателно производство от общ характер. Извършва заверка на копия на архивни документи. (ДИА)

- Извършва психологически изследвания на лица за извършване на частна охранителна дейност и психологически изследвания на лица - кандидати за контролори в Центъра за градска мобилност ЕООД. (Институт по психология - МВР)

Най-често предоставяните от МВР услуги за 2009 г. са издаване на свидетелство за регистрация на МПС - 518 714; издаване и подмяна на задгранични паспорти на български граждани – 485 088; издаване и подмяна на лични карти на български граждани - 453 147; проверка на техническата и екологична изправност и за извършване на идентификация при първоначална регистрация и пускане в движение на МПС - 344 216; издаване или подмяна на контролен талон към свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) - 271 990; издаване на СУМПС - 256 838; бракуване на ППС и издаване на удостоверения - 119 489; издаване на протокол от извършена проверка на състоянието на пожарна безопасност на земеделска техника за допускане до участие в жътвената кампания - 56 947; издаване на временно разрешително за движение на ППС - 52 278; издаване на удостоверение за собственост на ППС - 51 518.

През 2010 г. от „Частна охранителна дейност” при ГДОП са издадени 104 лиценза за извършване на частна охранителна дейност. Съставени са 4 акта за установени административни нарушения на Закона за частна охранителна дейност (ЗЧОД), обработени са 28 177 уведомителни писма и 682 декларации по чл. 18 от ЗЧОД.

През 2010 г. от отдел “Пътна полиция” - ГДОП са съгласувани 254 разрешителни по Наредба №11 от 03.07.2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътни превозни средства и са издадени 106 разрешения за допълнително обучение на водачи на МПС с отнети контролни точки.

От сектор “Контрол на общоопасните средства” - ГДОП са издадени общо 173 906 разрешения по действащия Закон за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия (ЗОБВВПИ) и по отменения Закон за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите (ЗКВВООБ) за придобиване, внос, износ, носене на ловно и огнестрелно оръжие за самоотбрана, производство, ремонт и търговия.

Преодоляване на проблемите с издаването+ на новите български документи за самоличност

Възникналите през 2010 г. проблеми при административното обслужване по издаване на документите за самоличност на българските граждани се дължаха на няколко групи обективни причини:

- В резултат на управленско решение, взето в началото на 2009 г., системата за издаване на лични документи се изгради, въпреки професионалното решение, децентрализирано с 30 отделни пункта за издаване на документи. При този подход бе заложен рискът от множество технологични сривове и нестабилна работа на системата.

- Изключително голямото закъснение на стартиране на системата за издаване на лични документи, което съвпадна с периода на подмяна на милиони лични документи през 2010 г. Това нямаше да се случи, ако системата бе стартирала 2007 г. или 2008 г., или поне в началото на 2009 г.

През 2010 г. в 30-те пункта за персонализация са издадени общо 3 248 093 документа: лични карти, паспорти, СУМПС и разрешения за пребиваване, от които 1 760 241 лични карти и 816 096 паспорта. Чрез дирекция “Консулски отношения” - МВНР са получени и обработени 13 383 заявления за издаване на лични карти и паспорти.

В Интернет страницата на МВР е предоставена възможност за:

- извършване на справка за издадени и неполучени български лични документи след 29.03.2010 г.;
- извършване на справка за валидност на документ;
- получаване на информация за често задавани въпроси, свързани с издаване на документи за самоличност.

Във всички областни дирекции на МВР беше въведено удължено работно време, като се работеше на смени и през почивните дни. Осъществяваше се организиран прием на заявления за издаване на документи за самоличност, чрез използване на мобилни биометрични станции.

Организирана е работа на мобилни станции за издаване на български документи за самоличност, с което се подобри гъвкавостта на системата и обслужване на гражданите по места.

Напрежение при административното обслужване на гражданите при подаване на заявление за издаване на български лични документи имаше до края на август 2010 г. От началото на септември 2010 г. вследствие на допълнителните

мерки подаването на заявление за издаване на български лични документи отнема не повече от 10-15 минути.

МВР следи постоянно динамиката на процеса по подмяна на документите като при наличие на негативни тенденции при намаляване активността на гражданите спрямо броя на личните документи, чиято валидност изтича, се планират и провеждат информационни кампании. Такава кампания протича и в момента.

С цел повишаване качеството на административното обслужване предстои в МВР да се реализират следните проекти:

- Издадените от МВР български лични документи да се получават чрез лицензиран пощенски оператор на адрес на територията на Р България.

- „Електронни услуги на МВР”, който включва подаване на заявление за издаване на български лични документи по електронен път. Дейността е регламентирана в ЗМВР и ЗБЛД и ще стартира при създаване на техническа възможност.

6. Охрана на стратегически обекти и осъществяване на сигнално-охранителна дейност

6.1. Охрана на стратегически обекти

Съгласно чл. 76, ал. 3 от ЗМВР основните структури на МВР могат да сключват договори за охрана на мероприятия или дейности с краткосрочен характер. Договорите се сключват по искане на заинтересованите страни за по-надеждно обезпечаване на сигурността при провеждането на мероприятия.

Във връзка с несъбраните вземания от сключени договори за охрана от страна на МВР са заведени съдебни иски към длъжниците.

Анулирано е Споразумение № I-5775/10.04.2006 г. между МВР и БФС за охрана на аматьорски срещи от аматьорския футбол поради големи разходи за сметка на МВР. В тази връзка срещите не се охраняват безвъзмездно.

С ПМС № 181 от 20.07.2009 г. са определени стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност, които следва да се охраняват. След предварително съгласуване с председателя на ДАНС и по предложение на съответните министри или ръководители на ведомства се определят стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност. Съгласно чл. 2 на постановлението ръководителите на стратегически обекти отговарят за изпълнението на мерките за защита, включително и за финансирането на тези мерки.

От списъка на стратегическите обекти към настоящия момент от МВР се охраняват 22 обекта, възложени от държавата поради тяхната значимост за икономиката и сигурността на страната.

С ПМС № 4 от 19.01.2010 г. е определен списък на стратегическите обекти от значение за националната сигурност, които се охраняват от МВР в рамките на бюджета му. В списъка определените 16 стратегически обекта са идентични с

обектите, посочени в ПМС № 181 от 20.07.2009 г., с изключение на сградата на Българска телеграфна агенция.

6.2. Охрана на обекти със сигнално-охранителна техника

Договорите за охрана с използване на сигнално-охранителна техника (СОТ) се сключват на основание чл.76, ал.2 от ЗМВР. Редът за сключването им е регламентиран в чл.73, ал.1 от ППЗМВР. Договорите се сключват по искане на заинтересованите лица от директорите на областни дирекции на МВР след разрешение на министъра на вътрешните работи. Охраната на такива обекти има важна роля при предотвратяване на престъпни посегателства върху имуществото на физически и юридически лица и съответно при противодействието на престъпността. В условията на икономическа криза броят на охраняваните обекти със СОТ се запазва относително постоянен, което е израз на доверието на гражданите и бизнеса към предоставяната от МВР услуга сигурност.

През 2010 г. на основание сключени договори по чл. 76, ал. 2 от ЗМВР, охраняваните обекти са 53 826, а през 2009г. - 56 075. През 2010 г. при 529 случая са задържани 724 лица на местопроизшествието, а през 2009 г. при 585 случая - 735 лица. През 2010 г. при 1149 случая не е допуснато проникване в обектите (предотвратени посегателства), а през 2009г. тези случаи са 1063. Полицейските служители, работещи по охрана на обекти с използване на СОТ, осъществяват и дейности по опазване на обществения ред. През 2010 г. са задържани 5570 лица и са съставени 9416 административни акта. През 2009 г. задържаните лица са 3096, а съставените актове - 4998.

През 2010 г. приходите в бюджета на МВР от договорите за охрана със СОТ и полицейски сили са 25 904 761 лв., а през 2009 г. - 26 874 688 лв. За осъществяване на сигнално-охранителна дейност на МВР през този период не са извършвани значителни капиталови разходи и не е закупувана и доставяна сигнално-охранителна техника.

За събиране на вземанията от договорите по чл.76 се предприемат мерки (съгласно МЗ № I-89/10.06.2002 г.) - писмено предупреждение за доброволно издължаване, снемане на охрана и завеждане на съдебни иски. От дължимите вземания за годините преди 2008 г. са събрани 104 853 лв. От несъбраните към 31.12.2008 г. вземания за 2008 г. в размер на 1 236 693 лв. са събрани 1 032 296 лв. и остават несъбрани 204 397 лв., което е 0,78% от общо дължимите вземания за 2008 г. Към 31.05.2011 г. остават несъбрани 581 014 лв., което представлява 2,20% от общите вземания на МВР за охрана със СОД.

Въпреки икономическата криза се запазва относително добро равнище на събираемост на вземанията от договорите по чл.76, ал.2 от ЗМВР.

Разходите по осигуряване на сигнално-охранителната дейност са съпоставими с приходите и по никакъв начин не ощетяват данъкоплатците.

7. Обучение, квалификация и научни изследвания

През 2010 г. Академията на МВР (АМВР) и центровете за професионална подготовка реално са изразходвали 12 358 401 лв., при финансова рамка от 12 859 441 лв. В този бюджет влизат и средствата за стипендии, храна и общежития. Тези разходи не се включват в бюджетите на другите висши училища, които се обслужват от специализирано предприятие “Студентски общежития и столове”, което е със самостоятелно финансиране.

Ако се приеме, че държавната субсидия за АМВР и УНСС е приблизително еднаква, следва да се отчете, че към субсидията за останалите висши училища се наслагват и дължимите от студентите такси. При Академията на МВР е точно обратното. Основният приход за АМВР са средствата, определени от бюджета. Таксите от студентите не остават във висшето училище, а отиват в бюджета.

През 2010 г. в Академията на МВР са обучавани 6277, от които 520 бакалаври редовно обучение, 191 бакалаври - задочно обучение, 318 магистри – задочно обучение, 20 докторанти, 1390 държавни служители с висше образование, 116 - дистанционно обучение. В центровете за професионална подготовка в Казанлък, Пазарджик и Варна са преминали обучение общо 3722 служители. Почти всички служители в структурите на МВР са преминали обучение в Академията, някои от които неколнократно в различни курсове.

Успешно завършили обучение през 2010 г. са 5747. Това кореспондира с броя студенти от УНСС, който наброява около 4380 годишно.

Общата численост на Академията на МВР е 612 щатни бройки, като 14% от тях не са заети. Това представлява само 1,05% от щата на цялото министерство. В щата на Академията е и оркестърът на МВР, който обслужва всички структури на министерството. Представителният оркестър изпълнява и обществени функции, като представя страната и на международни форуми.

Традиционно високият интерес на кандидатите за образование в Академията на МВР се дължи на добрата реализация, която се предлага в структурите на министерството, съчетана с високото качество на обучение и възпитание. Практическите занимания представляват съществена част от учебния процес както в семестриалния период на обучение, така и извън семестрите, като стажове в полицейските и пожарникарските структури. Академията на МВР предоставя специализации в чужбина, както за преподаватели, така и за обучаеми по превенция на престъпността, полицейско сътрудничество, човешки права и полицейска етика, европейски полицейски образователни системи, езикови специализации и др.

8. Имоти, предоставени за управление на МВР

За всички имоти, предоставени за управление на МВР, се водят регистри по образец, утвърден от министъра на регионалното развитие и благоустройството по реда, предвиден в Закона за държавната собственост (ЗДС).

Съгласно ЗДС всички актове за държавна собственост за имоти, свързани със сигурността на страната, предоставени за управление на МВР, се изпращат в дирекция "Сигурност" на МРРБ. Копие се изпраща на областната администрация по местонахождение на имота, където за тях се водят отделни регистри. Съгласно ЗДС тези имоти не подлежат на вписване и броят им не е публична информация.

Останалите имоти, несвързани със сигурността на страната, се декларират в областните администрации, а всички имоти без изключение - в съответните общински администрации по реда на Закона за местните данъци и такси.

Регулярно се събира и актуализира информацията за имоти с отпаднала необходимост за структурите на министерството, на които са предоставени за управление. С имотите с отпаднала необходимост за структурите на МВР се процедира по следния ред:

- При заявен интерес от страна на съответната община по местонахождение на имота по реда на ЗДС имотът се предоставя в собственост на общината. Този способ е част от изпълнението на Общоевропейската стратегия по децентрализация на управлението.

- Останалите имоти с отпаднала необходимост, към които не съществуват тежести или претенции за собственост, са включени в списък, утвърден от министъра на вътрешните работи, който е публикуван в Интернет сайта на МВР. За тези имоти се процедира съобразно ЗДС, като процедурата по приватизация съобразно данъчната оценка на имота се провежда от съответния областен управител или Агенцията по приватизация и следприватизационен контрол.

***

МВР анализира рисковете и заплахите пред обществото. За да отговори на повишените очаквания за предоставяне на все по-качествени услуги в сферата на сигурността и за оптимизиране на цялостната дейност, Министерството на вътрешните работи участва в проект на администрацията на Министерския съвет по Оперативна програма „Административен капацитет”. С изпълнение на програмата ще бъдат допълнително оптимизирани структурата и дейността на министерството.

Настоящото ръководство на МВР възприе политика на откритост и диалогичност с обществото и неговите представители с убеждението, че полицейската дейност изисква разбиране и съгласие от страна на обществото. Благодарение на значително по-откритата политика на ръководството на МВР по отношение на достъпа до обществена информация стана възможен и анализът за цената на правосъдието.